

**Парламентське дослідження
щодо законодавчої регламентації використання
технологій штучного інтелекту в державах світу***

Анотація. У парламентському дослідженні представлено результати аналізу законодавчої регламентації використання технологій штучного інтелекту в окремих державах світу. Зазначено про особливості регулювання цієї сфери у Європейському Союзі та окремих державах-членах ЄС, а також В'єтнамі, Південній Кореї, Перу, Сальвадорі, Японії, окремих штатах США. Акцентовано увагу на законопроектній роботі у цьому напрямі в державах-членах ЄС, Бразилії, Болівії, Венесуелі, Гватемалі, Еквадорі, Канаді, Колумбії, Коста-Ріці, Мексиці, Парагваї, Панамі, Пакистані, Туреччині, Чилі.

Ключові слова: висока технологія, інновація, цифрова технологія, штучний інтелект, ШІ, система штучного інтелекту.

ЗМІСТ

Вступ

4

Основна частина

4

Регулювання використання технологій ІІІ на рівні ЄС

4

Держави-члени ЄС, в яких прийняті закони щодо використання технологій ІІІ

7

Регулювання використання технологій ІІІ в інших державах світу

11

Держави, в яких розроблено проект закону щодо ІІІ

16

Висновки

21

Вступ

Використання технологій штучного інтелекту (далі – ШІ) стає всеохоплюючим і здатне трансформувати не лише суто технологічні процеси, а й базові аспекти людської життєдіяльності, тому питання унормування відносин у сфері використання технологій ШІ є загальносвітовим і стосується не лише окремих держав чи регіонів. Актуальними постають питання балансу між інноваційними можливостями технологій ШІ, що спрямовані на суттєву модернізацію більшості сфер людської життєдіяльності, та потенційними загрозами, які вони можуть спричинити у процесі їх використання.

Для України питання забезпечення захисту прав людини, зокрема, у контексті підвищення рівня захисту персональних даних під час їх обробки (шифрування, анонімізація, зберігання, використання та захист даних від несанкціонованого доступу), дотримання етичних питань при використанні технологій ШІ, справедливості та прозорості алгоритмів ШІ є актуальними. Зазначене обумовлює необхідність додаткових досліджень стосовно особливостей законодавчої регламентації використання ШІ задля запровадження ефективної моделі законодавчого регулювання у цій сфері.

Зазначимо, що Дослідницькою службою підготовлено низку аналітичних матеріалів щодо використання технологій ШІ, зокрема: Аналітичну записку з питань порівняльного законодавства щодо стану та перспектив розвитку законодавства ЄС та інших держав світу у сфері використання технологій штучного інтелекту¹; Аналітичну записку з питань порівняльного законодавства щодо системи і функцій державних органів та інших інституцій у сфері штучного інтелекту на прикладі окремих зарубіжних держав²; Аналітичну записку з питань порівняльного законодавства щодо нормативно-правового регулювання технологій штучного інтелекту в Україні, державах Європи та США³.

Основна частина

Регулювання використання технологій ШІ на рівні ЄС.

З прийняттям Регламенту (ЄС) 2024/1689 (Закон про штучний інтелект)⁴ (далі – Закон ЄС) для держав-членів ЄС запроваджені уніфіковані правила, орієнтовані на людину та відповідальний ШІ, з метою забезпечення високого

¹ Аналітична записка з питань порівняльного законодавства у сфері використання технологій штучного інтелекту (стан та перспективи розвитку законодавства ЄС та інших держав світу). Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України. URL:

https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSmaterialsDocs/industry_policy/analytical_notes-indst/73835.html

² Аналітична записка з питань порівняльного законодавства щодо системи і функцій державних органів та інших інституцій у сфері штучного інтелекту на прикладі окремих зарубіжних держав. Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України. URL: <https://research.rada.gov.ua/print/73933.html>

³ Аналітична записка з питань порівняльного законодавства щодо нормативно-правового регулювання технологій штучного інтелекту в Україні, державах Європи та США. Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України. URL:

https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSmaterialsDocs/industry_policy/analytical_notes-indst/76641.html

⁴ Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828 (Artificial Intelligence Act). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>

рівня захисту здоров'я, безпеки, основних прав людини, навколишнього середовища тощо.

Слід наголосити, що Закон ЄС акцентує увагу на необхідності застосування диференційованого підходу щодо використання систем ШІ відповідно до рівня ризику: неприйнятний ризик, високий ризик, обмежений ризик та мінімальний ризик. Так, з метою забезпечення дотримання основоположних прав людини для держав-членів ЄС визначені заборонні практики використання систем ШІ залежно від рівня їх ризику.

Узагальнюючи, варто зазначити про унікальність та інноваційність Закону ЄС, що виявляється в кількох ключових аспектах, а саме (Рис. 1):

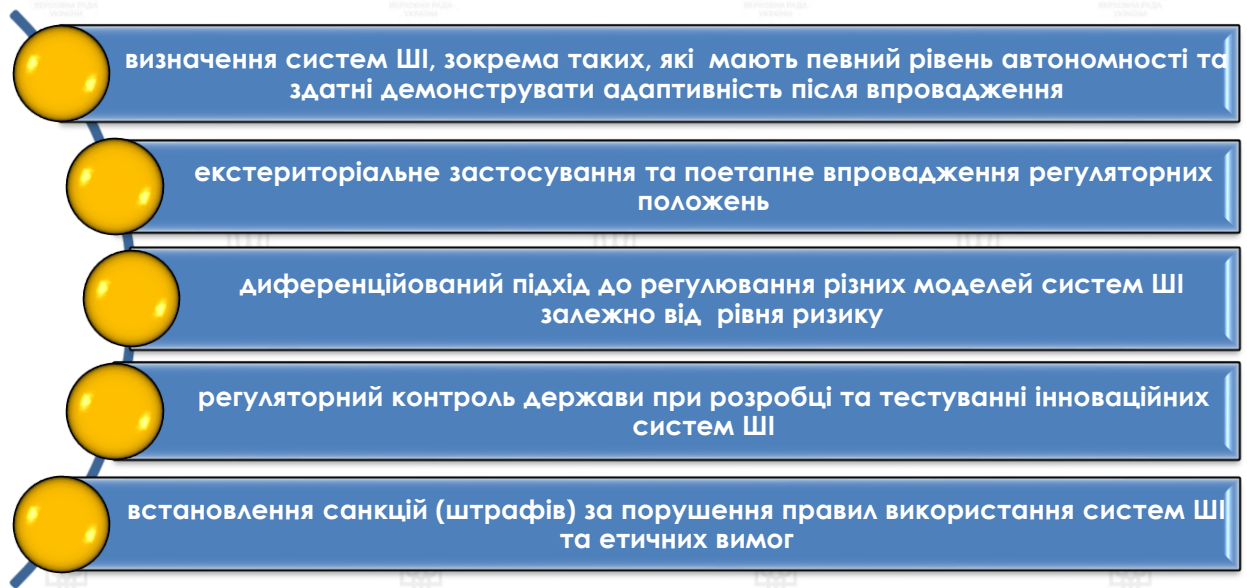

Рис. 1.

Законом ЄС пропонується єдине визначення терміна «система штучного інтелекту»: (Рис.2):

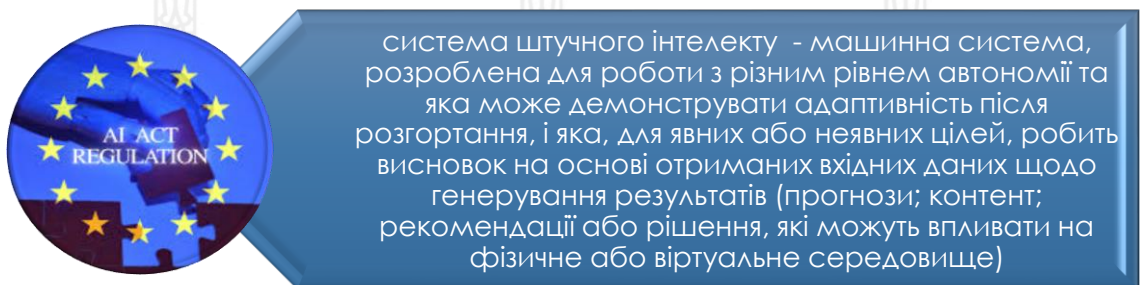

Рис. 2.

Оскільки Закон ЄС є актом ЄС прямої дії, тому кожна держава-член ЄС зобов'язана: визначити певні повноваження для вже функціонуючого національного органу або створити такий компетентний орган; повідомити

про режими санкцій; запровадити інші механізми для забезпечення виконання положень Закону ЄС.

Поетапність набуття чинності Закону ЄС передбачала поступове введення в дію його положень до 02 серпня 2026 року, однак нині це питання обговорюється, враховуючи пропозицію Європейської Комісії щодо цифрового омнібусу (Digital Omnibus)⁵. У разі схвалення Європейським Парламентом зазначеної пропозиції, виконання Закону ЄС щодо технологій ШІ з високим рівнем ризику набуде чинності лише після публікації необхідних стандартів та рекомендацій, але не пізніше грудня 2027 року⁶, що сприятиме ефективному виконанню Закону ЄС.

Як зазначалося, особливістю Закону ЄС є регулювання використання систем ШІ з урахуванням ступеню ризику. Такий ризик-орієнтований підхід стосується методу, за якого сила регулювання коригується диференційовано відповідно до характеру та рівня ризику. Це пояснюється тим, що законодавчий підхід до регулювання використання технологій ШІ зосереджений на безпекових питаннях, тобто використання таких технологій не може створювати більш істотні ризики для людини порівняно з усталеними підходами до гарантування її прав та свобод, які реалізуються у традиційний спосіб.

У залежності від «зони ризику» Законом ЄС визначено заборонені практики використання ШІ на території ЄС. Це практики, які мають значний потенціал для маніпулювання людьми за допомогою підсвідомих методів або використання вразливості конкретних уразливих груп. До таких груп, зокрема, належать діти чи люди з обмеженими можливостями, суттєве спотворення поведінки яких може спричинити шкоду їх психологічному чи фізичному здоров'ю.

Закон ЄС передбачає створення державою комфортних умов для поступової адаптації суб'єктів його застосування до нових законодавчих вимог. Це виявляється у застосуванні регуляторних пісочниць (AI sandbox) задля сприяння інноваціям для полегшення розробки та тестування інноваційних систем ШІ тощо.

Законом ЄС Європейській Комісії надано право видавати делеговані акти з різних аспектів регулювання у сфері ШІ до 02 серпня 2029 року, розробляти галузеві етичні кодекси поведінки з безпечного та надійного застосування технологій ШІ.

Слід зазначити, що на підставі Закону ЄС було створено Європейську раду зі штучного інтелекту, до складу якої входять представники від кожної держави-члена ЄС. Діяльність цього органу підтримується Управлінням з питань штучного інтелекту в Європейській Комісії, яке виконує функції її Секретаріату.

---

⁵ Simpler EU digital rules and new digital wallets to save billions for businesses and boost innovation*. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2718

⁶ Comprehensive Guide to AI Laws and Regulations Worldwide (2026). URL: <https://sumsub.com/blog/comprehensive-guide-to-ai-laws-and-regulations-worldwide/>

Одним із завдань Європейської ради зі штучного інтелекту є ефективне впровадження Закону ЄС.

Зауважимо, що відповідно до Угоди про Європейський економічний простір (зону) Закон ЄС також безпосередньо застосовуватиметься до держав Європейської асоціації вільної торгівлі, зокрема Ісландії, Ліхтенштейну та Норвегії.

Акцентуємо увагу, що Закон ЄС не охоплює сферу безпеки та оборони.

Держави-члени ЄС, в яких прийняті закони щодо використання технологій ШІ.

Закон ЄС надає державам-членам певну свободу щодо впровадження його положень у національне законодавство, зокрема щодо створення компетентних органів у цій сфері⁷.

Данія прийняла Закон про імплементацію положень Закону ЄС щодо створення компетентних органів у травні 2025 року, відповідно до якого Данське цифрове агентство, Данський орган захисту даних та Данська судова адміністрація визначені національними компетентними органами у сфері регулювання ШІ⁸.

Ірландія унормовує використання ШІ шляхом застосування двох етапного законодавчого підходу, визначеного Національною дорожньою картою.

На першому етапі імplementовано положення Закону ЄС щодо визначення компетентних органів у цій сфері шляхом прийняття підзаконного нормативно-правового акта № 366/2025 від 29 липня 2025 року⁹.

Другий етап – це розробка та прийняття спеціального закону про загальну схему регулювання ШІ, яким, зокрема, передбачається створення національного координаційного органу в сфері ШІ. Зазначений законопроект перебуває на етапі підготовки¹⁰.

В ***Іспанії*** схвалено Королівський указ 729/2023¹¹, яким затверджено Статут Іспанського агентства з нагляду за ШІ (AESIA) – національного компетентного органу у цій сфері. Крім того, 11 березня 2025 року Уряд Іспанії схвалив проект закону про належне використання та управління ШІ, метою якого є забезпечення етичної, інклюзивної та корисної для людей

⁷ State of the Act: EU AI Act implementation in key Member States. URL: <https://www.technologyslegalede.com/2025/11/state-of-the-act-eu-ai-act-implementation-in-key-member-states/>

⁸ Lov om supplerende bestemmelser til forordningen om kunstig intelligens. Lov № 467 af 14. maj 2025. URL: <https://www.elov.dk/lov-om-supplerende-bestemmelser-til-forordningen-om-kunstig-intelligens/>

⁹ S.I. No. 366/2025 - European Union (Artificial Intelligence) (Designation) Regulations 2025. URL: <https://www.irishstatutebook.ie/eli/2025/si/366/made/en/print>

¹⁰ Ireland — National Implementation Roadmap for the EU Artificial Intelligence Act (Draft/Implementation Measures). URL: <https://regulations.ai/regulations/ireland-national-ai-act-implementation-roadmap-2025> ; Artificial Intelligence. Dáil Éireann Debate, Tuesday - 10 June 2025. URL: <https://www.oireachtas.ie/en/debates/question/2025-06-10/462/> ; Ireland Adopts Distributed Model for AI Oversight. URL: <https://www.matheson.com/insights/ireland-adopts-distributed-model-for-ai-oversight/>

¹¹ Real Decreto 729/2023, de 22 de agosto, por el que se aprueba el Estatuto de la Agencia Española de Supervisión de Inteligencia Artificial. URL: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-18911>

процедури використання ШІ¹². Законопроект передбачає адаптацію національного законодавства до Закону ЄС¹³.

Проектом закону пропонується: визначити поняття «система штучного інтелекту», «постачальник», «оператор», «високоризиковий штучний інтелект», «заборонена практика» у редакції Закону ЄС; уточнити терміни «інцидент» та «виведення з ринку». Проектом передбачається встановлення багаторівневої наглядової архітектури, зокрема, на чолі з AESIA. Для національних галузевих органів передбачається збереження компетенції у своїх сферах: Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) з питань біометрії та захисту даних; Consejo General del Poder Judicial (CGPJ) у сфері правосуддя, Junta Electoral Central (JEC) для питань виборів, Banco de España (Banco de España), Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones (DGSFP) щодо страхування та Comisión Nacional del Mercado de Valores (CNMV) для ринків капіталу.

Слід зауважити, що законопроект окреслено процедури щодо оцінки відповідності для систем високого ризику, які вимагають від постачальників надання технічної документації, файлів управління ризиками та декларації про відповідність. Також передбачається створення офіційних інструкцій та галузевих технічних посібників для всіх суб'єктів цієї сфери правовідносин. Визначається механізм періодичної звітності AESIA та галузевих органів щодо діяльності з правозастосування, статистики інцидентів, результатів пісочниці та публікацій інструкцій. Пропонується встановлення санкцій – від адміністративних штрафів та коригувальних заходів до, у дуже серйозних випадках, штрафів із максимальним пороговим значенням (десятки мільйонів євро або відсоток від світового обігу за фінансовий рік). Проект також пропонує встановлення процедур адміністративного оскарження, а також передбачає судовий перегляд в адміністративних судах.

Впровадження Закону ЄС у *Німеччині* здійснюється шляхом розробки проекту закону про його імплементацію¹⁴. Метою є забезпечення інноваційно-орієнтованого та оптимізованого управління ШІ. Зокрема, передбачається створення у межах Федерального мережевого агентства (далі – BNetzA) Координаційно-компетентного центру з питань регулювання ШІ задля підтримки всіх інших компетентних органів у виконанні їхніх завдань, що впливають із Закону ЄС, та гарантування єдиного тлумачення його положень. BNetzA визначається компетентним національним органом ринкового нагляду у сфері ШІ. Водночас галузеві органи ринкового нагляду також матимуть компетенції у цій сфері.

¹² Draft Bill: Anteproyecto de Ley for the Good Use and Governance of Artificial Intelligence (Anteproyecto de Ley para el buen uso y la gobernanza de la Inteligencia Artificial). URL: <https://regulations.ai/regulations/spain-2025-3-anteproyecto-buen-uso-gobernanza-ia>

¹³ España: El Gobierno aprueba el anteproyecto de ley para el buen uso y la gobernanza de la inteligencia artificial. URL: <https://institutautor.org/espana-el-gobierno-aprueba-el-anteproyecto-de-ley-para-el-buen-uso-y-la-gobernanza-de-la-inteligencia-artificial/>

¹⁴ Entwurf eines Gesetzes zur Durchführung der Verordnung (EU) 2024/1689 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 13. Juni 2024 zur Festlegung harmonisierter Vorschriften für künstliche Intelligenz und zur Änderung der Verordnungen (EG) Nr. 300/2008. URL: <https://bmds.bund.de/service/gesetzgebungsverfahren/gesetz-zur-durchfuehrung-der-ki-verordnung>

У контексті імплементації Закону ЄС у *Литві* Сейм у січні 2025 року схвалив зміни до Закону про технології та інновації¹⁵ та Закону про послуги інформаційного суспільства¹⁶. Так, Агентство з інновацій є національним нотифікуючим органом, а Орган регулювання зв'язку (RRT) – органом нагляду за ринком ШІ.

У *Польщі* та *Чехії* розроблено комплексні проекти законів у сфері ШІ, якими передбачається не лише імплементація положень Закону ЄС у національне законодавство, а й пропонується визначення національних особливостей у цій сфері^{17 18}.

У Польщі планується створення нового органу ринкового нагляду для технологій та систем ШІ – Комісії з розвитку та безпеки штучного інтелекту. Роботу Комісії очолюватиме Голова, який буде призначатися прем'єр-міністром шляхом відкритого конкурсного відбору. До складу Комісії також входитимуть заступники Голови та члени – представники органів влади та відомств, компетентних у питаннях цієї сфери. Також пропонується до складу Комісії включити представників установ, які мають ключове значення для розвитку сектора технологій штучного інтелекту. Крім того, представники інших організацій зможуть брати участь у засіданнях Комісії без права голосу. Для забезпечення виконання завдань Комісії передбачається створення Офісу Комісії з питань розвитку та безпеки штучного інтелекту. Завдання нового органу включатимуть нагляд за ринком технологій ШІ, виконання завдань єдиного контактного пункту у значенні Закону ЄС, співпрацю з керівником Управління захисту персональних даних та іншими органами, уповноваженими виконувати завдання, визначені в Законі ЄС, а також співпрацю з відповідними органами та установами ЄС та держав-членів.

Створення нового органу забезпечить виконання інших функцій, передбачених Законом ЄС, зокрема: нагляд за створенням та функціонуванням регуляторних «пісочниць», які призначені для забезпечення тестування інноваційних систем ШІ в безпечних, контрольованих умовах; виконання Комісією зобов'язання щодо інформування, вжиття певних заходів та виконання інших законодавчих зобов'язань; моніторингова, комунікаційна та освітня діяльність, що підтримує розвиток сектора ШІ в державі.

Як орган ринкового нагляду, Комісія: розглядатиме заявки на отримання дозволу на введення на ринок або в експлуатацію систем ШІ з високим рівнем ризику; отримуватиме повідомлення про серйозні інциденти; розслідуватиме скарги, подані особами, які постраждали від систем ШІ; співпрацюватиме з державними установами. Також планується додатково визначити компетентний національний орган для ринкового нагляду за системами ШІ з

¹⁵ Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymas (TAR, 2025-01-22, № 2025-00715). URL: <https://www.infolex.lt/ta/1001858>

¹⁶ Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymas (TAR, 2024-06-27, Nr. 2024-11769). URL: <https://www.infolex.lt/ta/959862>

¹⁷ Projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji. URL: <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-systemach-sztucznej-inteligencji>

¹⁸ Návrh zákona o umělé inteligenci a o změně zákona č. 87/2023 Sb., o dozoru nad trhem s výrobky a o změně některých souvisejících zákonů. URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/monitor/8163146.htm>

високим рівнем ризику, які використовуються, зокрема для: обробки біометричних даних людини, цілей правоохоронної діяльності, здійснення прикордонного контролю, а також у сфері правосуддя та виборах.

Законопроектом передбачається запровадження адміністративної відповідальності та відповідно накладення адміністративних штрафів наглядовим органом. Кошти від адміністративних штрафів повинні скеровуватися у дохід державного бюджету. Адміністративні штрафи підлягатимуть стягненню відповідно до положень про адміністративне виконавче провадження щодо стягнення грошових зобов'язань. Пропонується, щоб законодавчо визначені випадки, в яких компетентний орган може накласти штраф рішенням, а також його розмір, стосувалися порушень положень статті 5 Закону ЄС (заборонні практики ШІ). Рішення про накладення штрафів підлягатимуть оскарженню до Окружного суду у Варшаві – Суду з питань конкуренції та захисту прав споживачів.

У *Латвії* прийнято комплексний Закон про центри ШІ¹⁹, метою якого є створення екосистеми технологій ШІ для ефективної співпраці між державним і приватним секторами та університетами.

Законом передбачено створення спеціального фонду – «Центру штучного інтелекту». Зауважимо, що фонд – це сукупність активів, виділених для досягнення мети, визначеної засновником, яка не має комерційного характеру²⁰.

Італія також прийняла комплексний Закон про ШІ²¹ (набув чинності 10 жовтня 2025 року), положення якого здебільшого узгоджені із Законом ЄС. Особливістю цього Закону є запровадження секторального управління ШІ, тобто імплементація загальних принципів Закону ЄС до конкретних галузевих вимог у секторах охорони здоров'я, праці, державного управління, у системі правосуддя.

Зокрема, у сфері охорони здоров'я технології ШІ можуть підтримувати профілактику, діагностику та лікування, але ніколи не зможуть замінити медичних працівників. Пацієнти завжди повинні бути поінформовані про використання інструментів ШІ в їхньому лікуванні, що зміцнює прозорість та довіру до процесу прийняття медичних рішень.

У сфері праці ШІ має використовуватися для покращення умов праці. Роботодавці зобов'язані інформувати працівників про використання технологій ШІ під час найму, оцінки їх діяльності тощо²².

Крім того, згаданим Законом передбачені зміни до кримінального законодавства щодо правової оцінки кримінально значущої поведінки, що здійснюється за допомогою систем ШІ, а також запровадження кримінальної

¹⁹ Mākslīgā intelekta centra likums. Pieņemts: 06.03.2025. Stājas spēkā: 20.03.2025. URL: <https://likumi.lv/ta/id/359339-maksliga-intelekta-centra-likums>

²⁰ Biedrību un nodibinājumu likums. URL: <https://likumi.lv/ta/id/81050-biedribu-un-nodibinajumu-likums>

²¹ LEGGE 23 settembre 2025, n. 132. Disposizioni e deleghe al Governo in materia di intelligenza artificiale. (25G00143). URL: <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:2025-09-23;132>

²² Italy's National AI Law: Towards Sectoral AI Governance. URL: <https://digital.nemko.com/news/italys-national-ai-law-towards-sectoral-ai-governance>

відповідальності за незаконне поширення контенту, створеного або зміненого за допомогою таких систем²³.

Регулювання використання технологій ШІ в інших державах світу.

Запровадження законодавчого регулювання використання технологій ШІ характерно не лише для держав-членів ЄС.

В **Японії** прийнято Закон про сприяння дослідженням і розробкам та використання технологій, пов'язаних зі ШІ²⁴ у травні 2025 року.

У статті 2 цього Закону визначено термін «технології, пов'язані зі штучним інтелектом» (Рис. 3):

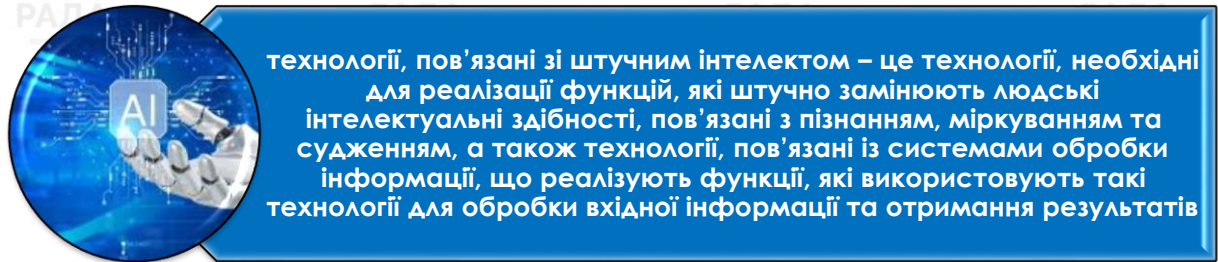

Рис. 3.

Метою згаданого Закону є просування інновацій, встановлення принципів відповідального ШІ, а не встановлення заборон. Такий підхід «м'якого права» певною мірою спирається на необов'язкові рекомендації, зокрема, керівні принципи ШІ для бізнесу з метою створення балансу між розвитком ШІ та запобіганням ризиків використання цих технологій, забезпечує підтримку досліджень і розробок. Законом визначені обов'язки держави стосовно розробки і впровадження комплексної та планової політики щодо сприяння дослідженням, розробкам та використанню технологій, пов'язаних із ШІ, зокрема, активному використанню цих технологій у національних адміністративних органах з метою підвищення ефективності та вдосконалення надання адміністративних послуг.

Слід акцентувати, що Законом не встановлена відповідальність за порушення його положень, натомість уряду надано право проводити консультації з підприємствами, які використовують ШІ, у разі виникнення ситуацій, пов'язаних із настанням ризику використання таких систем, а також надавати рекомендації щодо виправлення таких ситуацій. Уряд також зобов'язаний надавати інформацію щодо дотримання законодавства про захист персональних даних та авторські права²⁵.

²³ Gli attuali profili penalistici dell'intelligenza artificiale alla luce della legge n. 132/2025. URL: <https://www.giustiziainsieme.it/it/diritto-e-innovazione/3717-gli-attuali-profil-penalistici-dellintelligenza-artificiale-alla-luce-della-legge-n-132-2025>

²⁴ 人工知能関連技術の研究開発及び活用の推進に関する法律 URL: https://laws.e-gov.go.jp/law/507AC0000000053/20250604_0000000000000000

²⁵ Japan passes innovation-focused AI governance bill. URL: <https://iapp.org/news/a/japan-passes-innovation-focused-ai-governance-bill>

У *Південній Кореї* прийнято Рамковий закон про розвиток штучного інтелекту та про створення трастового фонду²⁶, який вводиться в дію 22 січня 2026 року. Статтею 3 Закону визначено основні принципи та обов'язки держави щодо використання ШІ, зокрема: розвиток індустрії ШІ повинен підвищити безпеку та надійність, а також покращити якість життя людей; державні та місцеві органи влади повинні співпрацювати з операторами бізнесу сфери ШІ з метою створення безпечного середовища для його використання; державні та місцеві органи влади повинні розробляти політику реагування на зміни в усіх сферах (економіка, культура тощо) з метою стабільної адаптації громадян до таких змін.

Акцентуємо увагу, що дія Закону не поширюється на сферу національної безпеки та оборони.

Ключовими положеннями Закону є (Рис. 4):

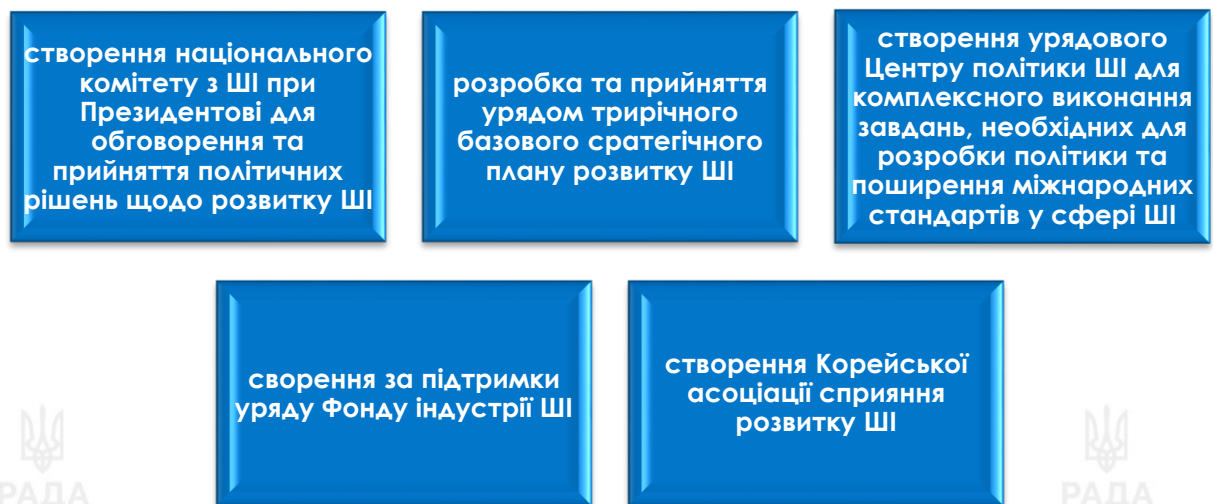

Рис. 4.

Законом визначені функції та повноважень центральних та місцевих органів влади щодо розвитку ШІ. Відповідальним за посилення національної конкурентоспроможності у сфері ШІ, зокрема, просування технологій ШІ, а також міжнародне співробітництво є уряд. До його компетенції віднесені питання фінансової підтримки проектів у сфері ШІ для активації стартапів, впровадження політики сприяння конвергенції між галуззю ШІ та іншими галузями, активізації використання ШІ в усіх сферах суспільної життєдіяльності, стандартизації технологій ШІ, дотримання стандартів безпеки та надійності ШІ, сприяння політиці для активізації будівництва та експлуатації центрів обробки даних, що використовуються для розробки та використання ШІ, встановлення принципів етики ШІ. Відповідальною особою є Міністр науки та інформаційно-комунікаційних технологій, який безпосередньо: відповідає за розробку базового плану розвитку ШІ; формує

²⁶ 인공지능 발전과 신뢰 기반 조성 등에 관한 기본법 (약칭: 인공지능기본법) [시행 2026. 1. 22.] [법률 제20676호, 2025. 1. 21., 제정]. URL: <https://www.law.go.kr/lsInfoP.do?lsiSeq=268543#0000>

Центр політики ІІІ; сприяє впровадженню необхідної політики для заохочення виробництва, збору, управління, розповсюдження даних, що використовуються для розробки та використання ІІІ; організовує навчання та підтримку професійних кадрів у цій сфері; керує Науково-дослідним інститутом безпеки ІІІ тощо.

Місцеві органи влади, за необхідності, надають підтримку для впровадження і поширення використання технологій ІІІ підприємствам та державним установам, зокрема: надають консультації компаніям та державним установам, які планують запровадження та використання ІІІ; підтримують навчання, підвищення кваліфікації персоналу таких підприємств та установ; надають кошти малим та середнім підприємствам тощо.

Важливо відмітити, що відповідно до Закону пріоритетом політики підтримки у сфері ІІІ є малі та середні підприємства (стаття 17 Закону).

На федеральному рівні у *США* не прийнято уніфікованого закону про ІІІ. Слід зауважити, що наявні зміни у стратегічному напрямі федеральної політики держави щодо ІІІ, які відображені у виконавчому Указі про усунення бар'єрів для американського лідерства у сфері ІІІ²⁷ від 23 січня 2025 року, а також виявляються у скасуванні низки попередніх актів (наприклад, виконавчий Указ Президента США про безпечну, захищену та надійну розробку та розгортання ІІІ²⁸). На нашу думку, зазначений підхід свідчить про певне усунення регуляторних бар'єрів для ІІІ.

Натомість у 48 штатах внесені зміни до законодавства, які стосуються певних аспектів використання ІІІ, а в окремих штатах прийнято спеціальні закони про регулювання ІІІ. Наприклад, 17 травня 2024 року прийнято Закон штату Колорадо про захист прав споживачів під час взаємодії із системами ІІІ²⁹ який базується на ризик-орієнтованому підході до регулювання ІІІ і який має деякі спільні риси із Законом ЄС. Закон штату Колорадо наразі залишається невалідним, оскільки набуття чинності його положеннями, яке повинно було відбутись 01 лютого 2026 року³⁰, відкладено до червня

²⁷ REMOVING BARRIERS TO AMERICAN LEADERSHIP IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE. URL: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/01/removing-barriers-to-american-leadership-in-artificial-intelligence/>

²⁸ USA: Executive Order on the Safe, Secure, and Trustworthy Development and Use of Artificial Intelligence. URL: <https://industrialrelationsnews.ioe-emp.org/industrial-relations-and-labour-law-january-2024/news/article/usa-executive-order-on-the-safe-secure-and-trustworthy-development-and-use-of-artificial-intelligence>
Executive Order on the Safe, Secure, and Trustworthy Development and Use of Artificial Intelligence. URL: <https://www.federalregister.gov/documents/2023/11/01/2023-24283/safe-secure-and-trustworthy-development-and-use-of-artificial-intelligence>

²⁹ SB24-205. Consumer Protections for Artificial Intelligence. URL: <https://leg.colorado.gov/bills/sb24-205> ; Colorado's Landmark AI Act: What Companies Need To Know. URL: <https://www.skadden.com/insights/publications/2024/06/colorados-landmark-ai-act>

³⁰ Colorado Passes New AI Law to Protect Consumer Interactions. URL: <https://www.foley.com/insights/publications/2024/05/colorado-passes-new-ai-law-protect-consumer-interactions/> ; SB24-205. Consumer Protections for Artificial Intelligence. URL: <https://leg.colorado.gov/bills/sb24-205> ; Colorado's Landmark AI Act: What Companies Need To Know. URL: <https://www.skadden.com/insights/publications/2024/06/colorados-landmark-ai-act>

2026 року³¹ через «побоювання щодо небажаного впливу на споживачів та бізнес»³². У початковій редакції законопроекту пропонувалося запровадження жорстких обов'язків для розробників систем ШІ з високим рівнем ризику щодо ведення документації, публічного розкриття інформації та вжиття заходів щодо зменшення ризиків. Слід зазначити, що системи ШІ з високим рівнем ризику визначаються як такі, що приймають або є інструментом у прийнятті важливих рішень. У цьому контексті розуміється, що використання ШІ сприяє прийняттю важливого рішення, здатний змінити результат рішення або рішення генерується самостійно системою ШІ³³.

У штаті Каліфорнія прийнято Закон про прозорість ШІ (AB 853)³⁴, відповідно до якого контент, створений ШІ, повинен бути чітко ідентифікований для громадськості. Підхід до регулювання ШІ, закладений у Законі AB 853, принципово відрізняється від підходу, що пропонує законодавство ЄС. Так, Закон ЄС регулює розробку та впровадження систем ШІ високого ризику шляхом оцінки відповідності та процесів маркування CE*, а Закон AB 853 регулює результати – контент, з яким користувачі стикаються щодня. Тобто у Законі ЄС застосовується вертикальне управління ШІ (за категорією ризику), а у Законі AB 853 – горизонтальне управління (за впливом на користувачів).

Основні положення Закону AB 853 (Рис. 5):

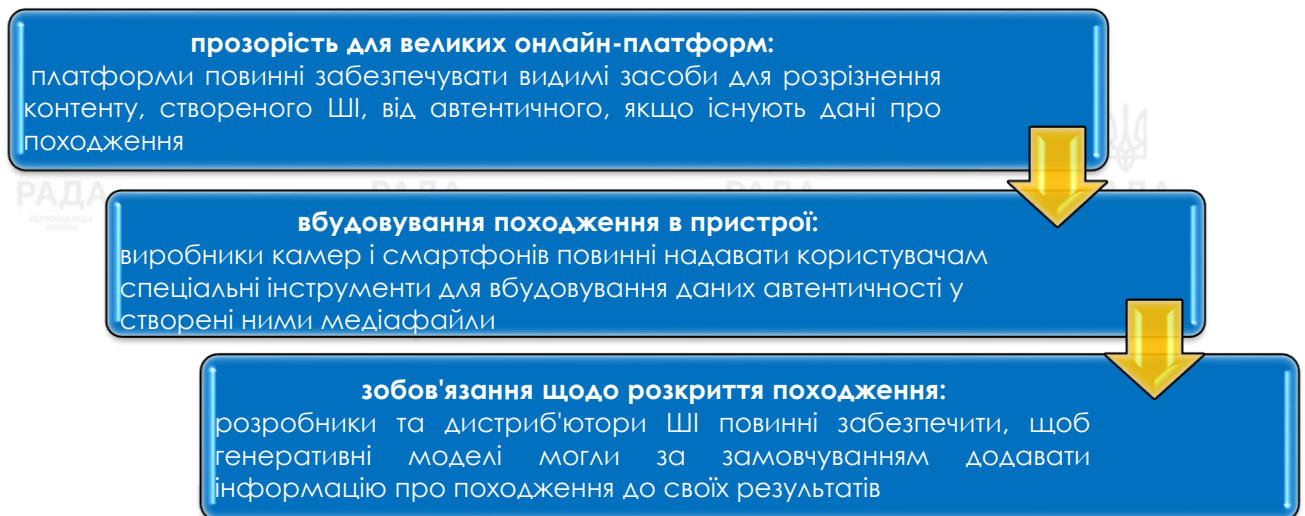

Рис. 5.

³¹ Colorado's AI law delayed until June 2026: What the latest setback means for businesses. August 28, 2025. URL: <https://www.clarkhill.com/news-events/news/colorados-ai-law-delayed-until-june-2026-what-the-latest-setback-means-for-businesses/>

³² Colorado Artificial Intelligence Act: 5 Things You Should Know. URL: <https://www.orrick.com/en/Insights/2024/06/Colorado-Artificial-Intelligence-Act-5-Things-You-Should-Know>

³³ Colorado's AI Business Regulations: A First in the U.S. URL: <https://news.verifiedcredentials.com/colorado-the-first-to-enforce-broad-statewide-ai-business-regulations>

³⁴ AB-853 California AI Transparency Act. URL: https://leginfo.legislature.ca.gov/faces/billNavClient.xhtml?bill_id=202520260AB853

* Примітка. Маркування CE (Conformité Européenne – «Європейська відповідність») — це спеціальний знак, який виробник наносить на продукцію, що засвідчує її відповідність обов'язковим вимогам безпеки, охорони здоров'я та екології директив ЄС, дозволяючи товару вільно переміщатися ринком ЄС.

Порядок застосування положень Закону АВ 853 і надання відповідних рекомендацій у цій сфері є компетенцією Департаменту технологій та Генеральної прокуратури штату, яку зазначені установи здійснюють у співпраці з відділами конфіденційності та захисту прав споживачів³⁵.

У **В'єтнамі** 10 грудня 2025 року прийнято Закон про штучний інтелект³⁶, який набуде чинності 01 березня 2026 року. Законом визначено основні принципи діяльності у цій сфері (стаття 4), якими є (Рис. 6):

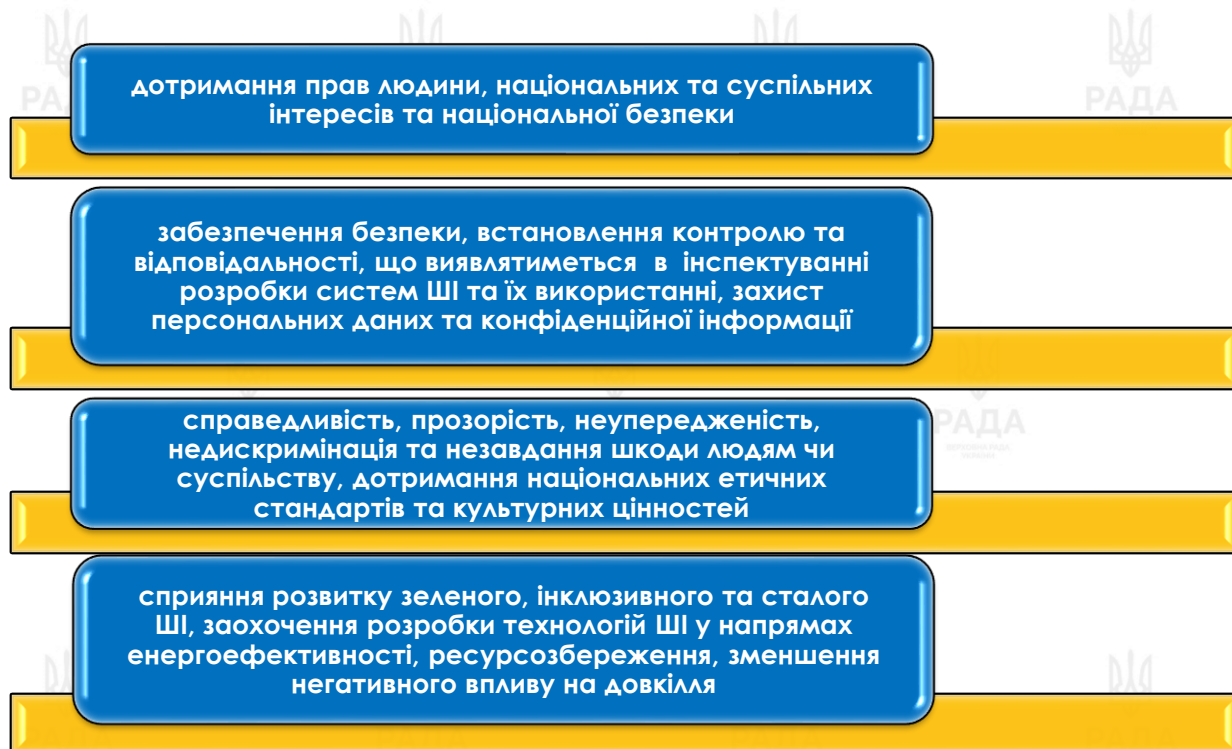

Рис. 6.

Дія Закону поширюватиметься на національні агентства, організації та громадян держави, а також на іноземні організації та фізичних осіб, які пов'язані з розробкою технологій та їх використанням у В'єтнамі.

Закон, за зразком Закону ЄС, передбачає суворі запобіжні заходи для систем ШІ з високим рівнем ризику, а також запроваджує механізми для стимулювання їх розвитку. Ці механізми включають: стимули високого рівня для ШІ, зокрема, тестування в ізольованому середовищі; спеціальну фінансову підтримку, яка надаватиметься через Національний фонд розвитку ШІ; схеми ваучерів для підтримки стартапів.

Задля запобігання втраті актуальності Закону уникається включення до його положень фіксованих переліків технологій або жорсткої класифікації ризиків. Відповідно до пункту 4 статті 13 повноваження встановлювати та

³⁵ California Leads the Transparency Era: The AI Transparency Act of 2025. URL: <https://digital.nemko.com/news/california-ai-transparency-act-sets-global-precedent-explained>

³⁶ LUẬT TRÍ TUỆ NHÂN TẠO. URL: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/cong-nghe-thong-tin/Luat-Tri-tue-nhan-tao-2025-so-134-2025-QH15-679013.aspx>

постійно оновлювати перелік систем ШІ з високим рівнем ризику в режимі реального часу, без необхідності внесення законодавчих змін, надано Прем'єр-міністру³⁷.

Діяльність у сфері ШІ, спрямована на національну оборону, забезпечення безпеки та забезпечення конфіденційності, цілісності та автентичності інформації (криптографію), не підпадає під дію Закону про штучний інтелект.

У *Перу* прийнято Закон, що сприяє використанню штучного інтелекту на користь економічного та соціального розвитку держави³⁸, затверджений Верховним Указом Президента³⁹.

Законом встановлено правовий режим ШІ, що базується на ризик-орієнтованому підході за зразком Закону ЄС. Класифікація ризиків, пов'язаних із використанням ШІ, структурована на трьох рівнях: заборонені системи ШІ, системи ШІ високого ризику та системи ШІ прийняттого ризику. Відповідно до Закону системи ШІ повинні розроблятися з урахуванням захисту основних прав людини. З цією метою: передбачено застосування розширених механізмів отримання згоди для обробки даних ШІ; встановлені суворі принципи мінімізації даних для навчання та експлуатації ШІ; запроваджено обмеження на транскордонну передачу даних для чутливих застосувань ШІ та регулярні аудити даних для систем ШІ з високим рівнем ризику⁴⁰.

Президія Ради Міністрів через Секретаріат уряду та цифрової трансформації (PCM-SGTD) є національним регуляторним органом, відповідальним за керівництво, оцінку та нагляд за використанням та сприянням розвитку ШІ⁴¹.

Слід наголосити, що Законом про штучний інтелект не встановлена відповідальність за порушення, пов'язані зі зловживанням при використанні ШІ⁴².

У *Сальвадорі* прийнято Закон про сприяння штучному інтелекту та технологіям⁴³ у лютому 2025 року. Дія зазначеного Закону поширюється на всіх фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у дослідженнях, розробці та використанні ШІ, а також на тих, хто збирає, зберігає та обробляє дані для цієї діяльності.

³⁷ Việt Nam chính thức có Luật Trí tuệ nhân tạo (AI). URL: <https://baohinhphu.vn/viet-nam-chinh-thuc-co-luat-tri-tue-nhan-cao-ai-102251210164948585.htm>

³⁸ Law 31814, Law that promotes the use of artificial intelligence in favor of the economic and social development of the country. URL: https://dpo-india.com/Resources/privacy_laws_in_south_american_countries/Peru-Artificial-Intelligence-Law.pdf

³⁹ Decreto Supremo que aprueba el Reglamento de la Ley N° 31814, Ley que promueve el uso de la inteligencia artificial en favor del desarrollo económico y social del país. DECRETO SUPREMO n° 115-2025-pcm. URL: <https://busquedas.elperuano.pe/dispositivo/NL/2436426-1>

⁴⁰ Approval of the regulations of the Law that promotes the use of AI in Peru. URL: <https://cms.law/en/per/publication/approval-of-the-regulations-of-the-law-that-promotes-the-use-of-ai-in-peru>

⁴¹ AI regulation in Peru: Latin America Emerging AI Governance. URL: <https://digital.nemko.com/regulations/ai-regulation-in-peru>

⁴² Peru: Law № 31814. URL: <https://facia.ai/knowledgebase/peru-law-no-31814/>

⁴³ LEY DE FOMENTO A INTELIGENCIA ARTIFICIAL Y TECNOLOGÍAS. URL: <https://www.asamblea.gob.sv/leyes-y-decretos/view/6137>

Для забезпечення належного впровадження Закону передбачено створення Національного агентства ШІ (далі – NIA) – установи при Президентові. Відповідно до Закону ANIA зобов'язана запровадити систему оцінки ризиків для забезпечення балансу між інноваціями, громадською безпекою та громадянським суспільством. Система оцінки ризиків повинна ґрунтуватися на дотриманні обов'язкових вимог, визначених для систем ШІ, що обробляють конфіденційну інформацію, обмежені або персональні дані.

ANIA також має завдання видавати критерії технічної безпеки для діяльності ШІ в державних установах⁴⁴.

Держави, в яких розроблено проект закону щодо ШІ.

У **Бразилії** розроблено законопроект про ШІ⁴⁵, який 10 грудня 2024 року схвалено Сенатом та передано на розгляд Палати депутатів. Його метою є встановлення комплексного регулювання ШІ за зразком Закону ЄС із дотриманням балансу між інноваціями, етикою, прозорістю, безпекою та основними правами людини.

Відповідно до проекту акта системи ШІ пропонується класифікувати згідно з рівнями ризику.

Основними положеннями законопроекту є такі⁴⁶ (Рис. 7):

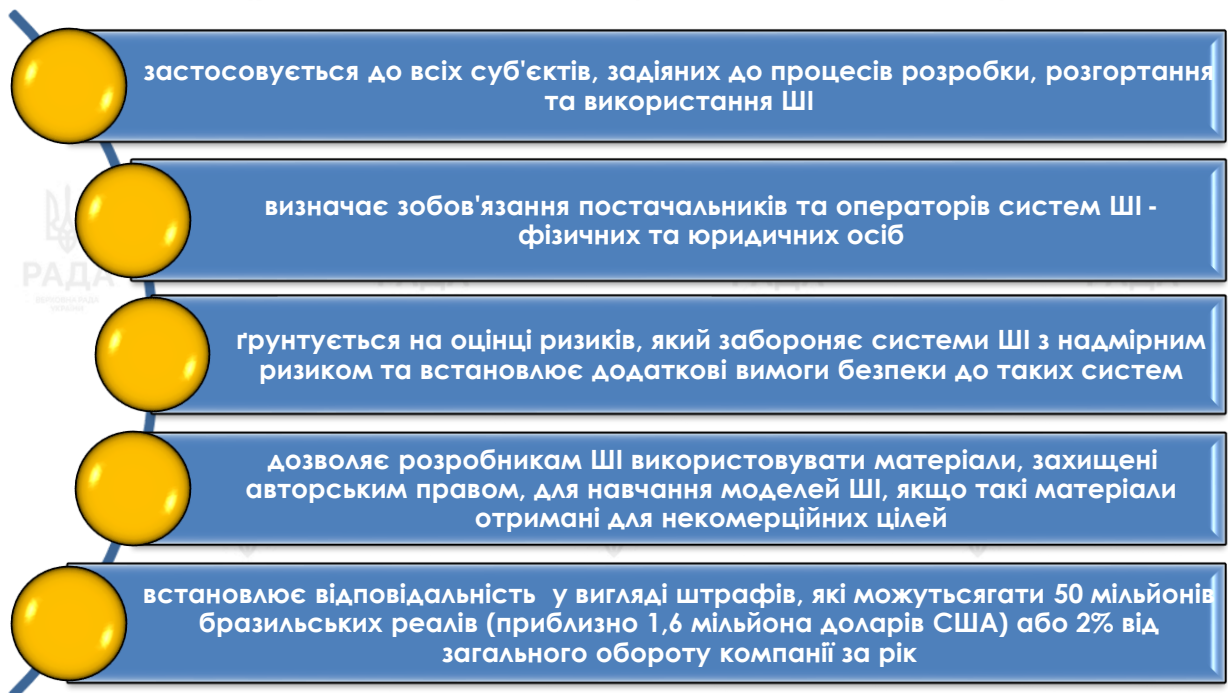

Рис. 7.

⁴⁴ Ley de Fomento de la Inteligencia Artificial y Tecnologías. URL: <https://blplegal.com/es/ley-de-fomento-de-la-inteligencia-artificial-y-tecnologias/> ; El Salvador ICT Artificial Intelligence Law. URL: <https://www.trade.gov/market-intelligence/el-salvador-ict-artificial-intelligence-law>

⁴⁵ Projeto de Lei nº 2338, de 2023. URL: <https://www25.senado.leg.br/web/atividade/materias/-/materia/157233>

⁴⁶ Brazil AI Act. URL: <https://artificialintelligenceact.com/brazil-ai-act/>

Сенат *Болівії* наприкінці 2025 року схвалив проект закону про ШІ⁴⁷ і направив його на розгляд Палати депутатів для остаточного затвердження за умови відсутності заперечень. За своїм змістом законопроект відповідає Закону ЄС. Ключовою особливістю законопроекту є екстериторіальна сфера застосування – пропонується застосовувати до фізичних та юридичних осіб, які розробляють, впроваджують, продають або використовують системи ШІ за межами Болівії, якщо такі системи впливають на права громадян держави. Законопроектом передбачається запровадження заборони використання ШІ з метою підсвідомої маніпуляції, соціального скорингу, дистанційної біометричної ідентифікації без судового дозволу та прогнозування злочинної поведінки, а також встановлюються зобов'язання для систем ШІ з високим рівнем ризику. Національним регулятором у сфері ШІ пропонується визначити Агентство з питань електронного урядування та інформаційно-комунікаційних технологій (AGETIC). Проект також передбачає ухвалення Національної стратегії розвитку ШІ, запровадження фінансових стимулів та розвиток державно-приватного партнерства для сприяння інноваціям⁴⁸.

У *Колумбії* Міністерством науки, технологій та інновацій розроблено проект закону про штучний інтелект для психосоціального захисту та цифрової рівності⁴⁹ і подано до Сенату 28 липня 2025 року. Зміст законопроекту відповідає Закону ЄС і відображає за ризик-орієнтований підхід. Варто зазначити, що проект також містить положення, якими пропонується врегулювати використання ШІ у трудовій діяльності задля уникнення втрати робочих місць⁵⁰.

У *Коста-Ріці* проект закону про відповідальне просування штучного інтелекту⁵¹ розроблений з урахуванням ризик-орієнтованого підходу, яким пропонується встановлення заборон на використання ШІ, який може становити значний ризик для суспільства. Згідно з текстом законопроекту, використання систем ШІ для вразливих груп населення заборонено. Крім того, пропонується заборони використання ШІ з метою маніпулювання поведінкою людей і у будь-якому процесі прийняття рішень в судовій та законодавчій гілках влади. Законопроект наприкінці 2025 року отримав позитивну рекомендацію від Комітету Асамблеї з питань науки, технологій і переданий для обговорення в парламенті⁵².

⁴⁷ PROYECTO DE LEY GENERAL DE INTELIGENCIA ARTIFICIAL. URL: <https://diputados.gob.bo/wp-content/uploads/2025/07/PL-558-2024-2025.pdf>

⁴⁸ The Senate Approves the Artificial Intelligence Bill. URL: <https://www.dentons.com/en/insights/articles/2025/october/31/the-senate-approves-the-artificial-intelligence-bill>

⁴⁹ LEY DE INTELIGENCIA ARTIFICIAL PARA LA PROTECCIÓN PSICOSOCIAL Y LA EQUIDAD DIGITAL. URL: https://www.camara.gov.co/wp-content/uploads/2025/10/proyectos-ley/documentos/proyecto-33950/p_1_098_2025sc_marco_regulatorio_de_inteligencia_artificial-f6c87c61.pdf

⁵⁰ Proyecto de ley sobre inteligencia artificial: elementos clave de la regulación en Colombia. URL: <https://amchamcolombia.co/noticias-afiliados/proyecto-de-ley-sobre-inteligencia-artificial-elementos-clave-de-la-regulacion-en-colombia/>

⁵¹ LEY PARA LA PROMOCIÓN RESPONSABLE DE LA INTELIGENCIA ARTIFICIAL EN COSTA RICA. URL: <https://vlex.co.cr/vid/ley-promocion-responsable-inteligencia-942477604>

⁵² Costa Rica aprueba un proyecto de ley histórico sobre la IA. URL: <https://ticoslandia.com/costa-rica-aprueba-un-proyecto-de-ley-historico-sobre-la-ia/>

У *Гватемалі*⁵³, *Чилі*, *Панамі*⁵⁴ та *Парагваї* також тривають дебати щодо врегулювання використання ШІ.

Наприклад, у Чилі запропонований проект закону про регулювання систем ШІ⁵⁵ схвалений Палатою депутатів у серпні 2025 року і переданий на розгляд до Сенату. За своїм змістом законопроект базується на Законі ЄС, зокрема: пропонується аналогічна класифікація ризиків, встановлення зобов'язань для систем ШІ з високим рівнем ризику; забороняються ті системи ШІ, що створюють неприйнятні загрози правам людини та безпеці⁵⁶.

Законодавча ініціатива Парагваю також відтворює підхід, закладений у Законі ЄС⁵⁷.

Проект закону про регулювання та просування ШІ⁵⁸ в *Еквадорі* має на меті сформулювати державну політику для контролю над ШІ. За зразком Закону ЄС, національний законопроект розроблено відповідно до ризик-орієнтованого підходу⁵⁹.

У *Мексикі* регулювання використання технологій ШІ пропонується шляхом прийняття Федерального закону про регулювання штучного інтелекту⁶⁰. Законопроект передбачається: запровадження системи дотримання вимог на основі ризиків, створення Національної комісії зі ШІ (CONAIA), встановлення стандартів авторизації, прозорості та підзвітності для систем ШІ з високим рівнем ризику. Станом на жовтень 2025 року законопроект перебував на обговоренні в Комісії Сенату з питань науки і технологій, а остаточне схвалення очікується у 2026 році⁶¹.

⁵³ Proponen iniciativa de ley para regular el uso de la Inteligencia Artificial. URL: <https://canalantigua.tv/2025/10/14/proponen-iniciativa-de-ley-para-regular-el-uso-de-la-inteligencia-artificial/>

⁵⁴ Proyecto de Ley, Que establece el Marco Legal, la Promoción y Desarrollo de la Inteligencia Artificial en la República de Panamá. URL: <https://algoritmos.uniandes.edu.co/proyecto-de-ley-que-establece-el-marco-legal-la-promocion-y-desarrollo-de-la-inteligencia-artificial-en-la-republica-de-panama/>

⁵⁵ Chile's AI Regulation Bill (№ 16821-19). URL: <https://facia.ai/knowledgebase/chiles-ai-regulation-bill-no-16821-19/>

⁵⁶ AI Regulation Chile. URL: <https://digital.nemko.com/regulations/ai-regulation-chile>

⁵⁷ PROYECTO DE LEY «QUE REGULA Y PROMUEVE LA CREACIÓN, DESARROLLO, INNOVACIÓN E IMPLEMENTACIÓN DE SISTEMAS DE INTELIGENCIA ARTIFICIAL (IA)», PRESENTADO POR LOS SENADORES BASILIO GUSTAVO NÚÑEZ GIMÉNEZ, NATALICIO ESTEBAN CHASE ACOSTA, JOSÉ GREGORIO LEDESMA NARVÁEZ, ARNALDO SAMANIEGO GONZÁLEZ, ERNESTO JAVIER ZACARÍAS IRÚN, JUAN CARLOS LUIS GALAVERNA ORTEGA, MARIO ALBERTO VARELA CARDOZO Y PATRICK PAUL KEMPER THIEDE, DE FECHA 8 DE MAYO DE 2025. URL: <https://silpy.congreso.gov.py/web/expediente/142635> ; Socializan proyecto que regula el desarrollo e implementación de la IA. URL: <https://www.senado.gov.py/index.php/noticias/noticias-comisiones/15360-socializan-proyecto-que-regula-el-desarrollo-e-implementacion-de-la-ia-2025-06-26-17-09-04>

⁵⁸ LEY ORGÁNICA DE REGULACIÓN Y PROMOCIÓN DE LA INTELIGENCIA ARTIFICIAL EN ECUADOR. URL: <https://www.asambleanacional.gob.ec/sites/default/files/private/asambleanacional/filesasambleanacionalnameuid-19130/2192.%20Proyecto%20de%20Ley%20Org%C3%A1nica%20de%20Regulaci%C3%B3n%20y%20Promoci%C3%B3n%20de%20la%20Inteligencia%20Artificial%20en%20Ecuador%20-pnu%C3%B1ez/pp%20-%20proyecto%20de%20ley%20450889-nu%C3%B1ez.pdf>

⁵⁹ Ecuador's DPA promotes artificial intelligence regulation bill. URL: <https://allende.com/en/privacy-and-cybersecurity/ecuadors-dpa-promotes-artificial-intelligence-regulation-bill-10-29-2025/> ; Regulation and Promotion of Artificial Intelligence in Ecuador. URL: <https://en.meythalerzambanoabogados.com/post/proyecto-de-ley-regulaci%C3%B3n-y-promoci%C3%B3n-de-la-inteligencia-artificial-en-ecuador>

⁶⁰ INICIATIVA DE LEY NACIONAL QUE REGULA EL USO DE LA INTELIGENCIA ARTIFICIAL. URL: https://sil.gobernacion.gob.mx/Archivos/Documentos/2024/11/asun_4796143_20241104_1730224428.pdf

⁶¹ Mexico's Federal AI Law: A Comprehensive Framework for Responsible Innovation. URL: <https://digital.nemko.com/regulations/mexico-ai-regulation>

Закон, аналогічно до Закону ЄС, класифікує системи ШІ відповідно до рівня їх ризику: неприйнятний, високий, низький або мінімальний.

Системи ШІ з високим рівнем ризику визначаються як системи, здатні завдати шкоди здоров'ю чи безпеці людей, порушити права людини або бути використаними для таких цілей, як дистанційна біометрична ідентифікація в приватних приміщеннях, управління комунальними послугами, доступ до освіти та оцінка її діяльності, відбір та моніторинг працівників, оцінка пільг та соціальних програм, оцінка економічної платоспроможності, визначення пріоритетів реагування на надзвичайні ситуації, оцінка ризику злочинності, підтримка кримінальних розслідувань, управління міграцією та прикордонним контролем. Системи ШІ, класифіковані як такі, що мають високий ризик, повинні будуть пройти оцінку та тестування відповідним компетентним органом перед їх впровадженням на ринок або розгортанням⁶².

Щодо країн Північної Америки, то у **Канаді** планується перейти до регулювання ШІ на федеральному рівні шляхом прийняття Закону про штучний інтелект і дані (далі – AIDA), який нині залишається частиною комплексного законопроекту про впровадження Цифрової хартії C-27⁶³, що також включає законопроекти про захист конфіденційності споживачів та про трибунал з питань захисту персональної інформації та даних, а також пропозиції про внесення відповідних змін до інших законів.

AIDA пропонує наступні ключові аспекти регулювання ШІ⁶⁴ (Рис. 8):

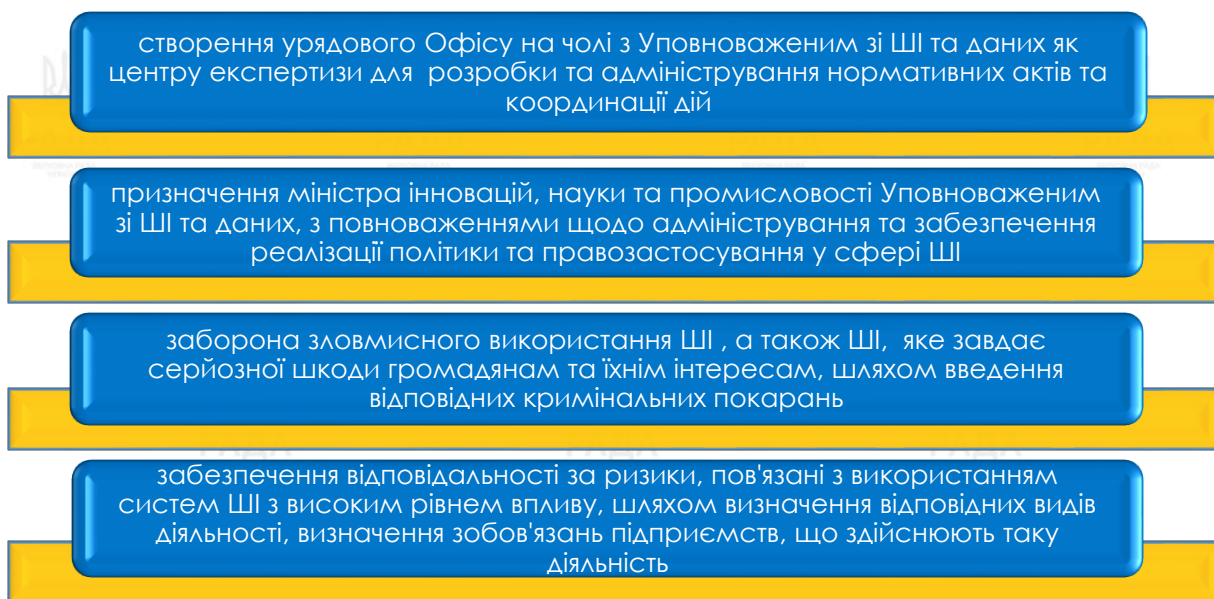

Рис. 8.

⁶² Mexico: Introduced Federal Law Regulating Artificial Intelligence including testing requirement. URL: <https://digitalpolicyalert.org/event/18803-introduced-artificial-intelligence-regulatory-framework-including-testing-requirement-policy>

⁶³ C-27, 44th Parliament, 1st session Monday, November 22, 2021, to present. An Act to enact the Consumer Privacy Protection Act, the Personal Information and Data Protection Tribunal Act and the Artificial Intelligence and Data Act and to make consequential and related amendments to other Acts. URL: <https://www.parl.ca/legisinfo/en/bill/44-1/c-27>

⁶⁴ Canada's Artificial Intelligence and Data Act (AIDA) 2024: A Comprehensive Guide. URL: <https://coxandpalmerlaw.com/publication/aida-2024/>

Одним із знакових аспектів згаданого законопроекту є його зосередженість на регулюванні використання система ШІ з високим рівнем впливу. Високий рівень впливу визначається на основі шести критеріїв, які враховують можливість настання ризику для здоров'я, безпеки або прав людини; тяжкість потенційної шкоди; масштабність використання та суспільний вплив; настання економічного або соціального дисбалансу, що може спричинити система ШІ; потенційна вразливість осіб, зокрема дітей або маргіналізованих груп. Орієнтуючись на системи ШІ з високим рівнем впливу, законопроектом пропонується надання пріоритету сферам, в яких ШІ має найбільший потенціал для заподіяння шкоди або неправильного використання.

Законопроект містить положення щодо прозорості та підзвітності використання систем ШІ, зокрема щодо розробки та використання систем ШІ. Ключові вимоги включають: ведення детальної документації щодо проектування такої системи, її цільового використання та стратегій зменшення ризиків; публічне розкриття інформації про використання систем ШІ та заходи, вжиті для запобігання шкоди⁶⁵.

У *Туреччині* активно формується національна регуляторна база щодо ШІ з акцентом на ризик-орієнтований підхід відповідно до моделі, встановленій у Законі ЄС. Проектом закону про ШІ⁶⁶, поданим до парламенту в червні 2024 року, пропонується сформувати структуровану та дієву систему регулювання у сфері ШІ, зокрема: визначити ключових учасників екосистеми ШІ, таких як оператори, постачальники, користувачі, імпортери та дистриб'ютори; запровадити чіткі зобов'язання щодо управління ризиками, внутрішнього аудиту та документування систем ШІ з високим рівнем ризику для забезпечення їх підзвітності; створити національний наглядовий орган у сфері ШІ; встановити відповідальність та санкції, що можуть застосовуватися або у вигляді фіксованих штрафів, або у вигляді штрафів, пропорційних обороту компанії за рік.

Законопроектом передбачається, що будь-яка система ШІ повинна бути створена та використана відповідно до ключових принципів, таких як безпека, відкритість, справедливість, підзвітність та захист конфіденційності. Наголошується на захисті персональних даних. Також пропонується встановити зобов'язання для розробників та користувачів систем ШІ щодо оцінювання ризиків для систем, класифікованих як системи ШІ високого ризику. Такі системи ШІ мають бути зареєстровані у наглядових органах, що

⁶⁵ Navigating Bill C-27: What It Means for Big Data and AI|. URL: <https://bigdatasummitcanada.com/navigating-bill-c-27-what-it-means-for-big-data-and-ai-veronique-tremblay-beneva/>
<https://www.senado.gov.py/index.php/noticias/noticias-comisiones/15360-socializan-proyecto-que-regula-el-desarrollo-e-implementacion-de-la-ia-2025-06-26-17-09-04>

⁶⁶ Yayıy Zeka Kanun Teklifi. URL: <https://www.tbmm.gov.tr/Yasama/KanunTeklifi/e21539a0-888a-4500-81be-01904a918c53>

відповідають за нагляд за дотриманням вимог та виявлення порушень, та пройти оцінку відповідності⁶⁷.

Законопроект про ШІ⁶⁸ у 2024 році розроблено й у *Пакистані*. Проект закону спрямований на забезпечення відповідального використання технологій ШІ та їх відповідності національним пріоритетам, охоплює різні аспекти, включаючи захист даних, підзвітність та етичні стандарти для впровадження ШІ⁶⁹.

Висновки

Використання технологій штучного інтелекту стає всеохоплюючим що обумовлює формування державної політики у цій сфері, яка б відповідала міжнародним стандартам, національним інтересам і принципам верховенства права.

Досвід законодавчого регулювання сфери використання технологій штучного інтелекту в державах-членах Європейського Союзу та інших державах світу демонструє схожість підходів і певну відмінність.

У Європейському Союзі та деяких державах (наприклад, Японія, Південна Корея) обрано зобов'язальний підхід до регулювання використання технологій штучного інтелекту через прийняття спеціальних законів у цій сфері. У низці інших держав також підтримується згаданий підхід і нині здійснюється підготовка та прийняття законів щодо штучного інтелекту.

На нашу думку, законодавство Європейського Союзу щодо використання технологій штучного інтелекту базується на ризик-орієнтованому підході і для держав-членів ЄС запроваджує уніфіковані правила, орієнтовані на людину та відповідальний штучний інтелект, з метою забезпечення високого рівня захисту здоров'я, безпеки, основних прав людини, навколишнього середовища тощо.

В основу Закону ЄС покладено диференційований підхід щодо використання систем штучного інтелекту відповідно до рівня ризику: неприйнятний ризик, високий ризик, обмежений ризик та мінімальний ризик, а також визначені заборонні практики використання систем штучного інтелекту залежно від рівня їх ризику. Подібне законодавче регулювання цієї сфери існує в інших державах, які не членами Європейського Союзу.

Відмінний від європейського є підхід щодо регулювання використання систем штучного інтелекту, спрямований на виявлення негативних наслідків на користувача. Таким прикладом є Закон про прозорість ШІ (AB 853), прийнятий у штаті Колорадо (США).

Для України питання забезпечення захисту прав людини, зокрема, у контексті підвищення рівня захисту персональних даних під час їх обробки,

⁶⁷ Digital Regulation in Turkey: Laws on AI and Personal Data. URL: <https://digital.nemko.com/regulations/ai-regulation-in-turkey>

⁶⁸ Regulation of Artificial Intelligence Act, 2024. URL: https://senate.gov.pk/uploads/documents/1725968951_269.pdf

⁶⁹ Pakistan Approves First National AI Policy, But Major Legal And Data Protection Gaps Remain. URL: <https://www.thefridaytimes.com/12-Dec-2025/pakistan-approves-first-national-ai-policy-major-legal-data-protection-gaps-remain>

дотримання етичних питань при використанні технологій штучного інтелекту є актуальними, зокрема з огляду на євроінтеграційний курс держави та існуючу законодавчу лакуну у цій сфері, що обумовлює необхідність запровадження ефективної моделі законодавчого регулювання.

Оскільки Україна має статус держави-кандидата на вступ до Європейського Союзу, орієнтиром при підготовці відповідного законопроекту, на нашу думку, доцільно визначити Регламент (ЄС) 2024/1689. Такий підхід зберігає право на визначення національних особливостей законодавчого регулювання сфери використання технологій штучного інтелекту.

**Дослідницька служба
Верховної Ради України**

*Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені у документі не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.